

Voorstel Nieuwe aanpak productverbetering

Vraag 1 van 4

Wat vindt u van de voorgestelde aanpak, zoals te lezen in het voorstel van het ministerie en onderliggende conceptrapport van het RIVM ('Op weg naar criteria voor productverbetering')? Is deze aanpak haalbaar en voldoende ambitieus?

Graag vragen we u bij elke vraag te reageren vanuit het belang van uw eigen bedrijf of organisatie en uw reactie zo concreet mogelijk toe te lichten op de onderdelen van de aanpak. En steeds zo expliciet mogelijk aan te geven om welke voedingsmiddelengroep (of subgroep) en voedingsstof(fen) het gaat.

Antwoord:

Het is positief dat er een plan ligt voor productherformulering over een tijdspanne van 10 jaar. Maar het kan zorgen voor onnodige verwarring naast het implementeren van het Nutri-Score systeem. Waar er winst valt te behalen is door het maken van een goede inventarisatie waar de gaps zitten in productherformulering bij implementatie van Nutri-Score, om vervolgens deze goed te kunnen ondervangen in het nieuwe systeem.

Daarnaast staat of valt het nieuwe systeem met invulling van de randvoorwaarden met betrekking tot de afdwingbaarheid/level playing field/universele deelname/sluitende aanpak met de juiste incentives en disincentives om effectief te zijn.

Vraag 2 van 4

Criteria:

- Wat vindt u van de gestandaardiseerde methodiek voor de indeling van voedingsmiddelengroepen en de grenswaarden?
- En zijn er aspecten die u niet terugziet in de indeling van de voedingsmiddelengroepen en grenswaarden?

Antwoord:

Gestandaardiseerde methodiek is gebaseerd op de Herformuleringsmonitor 2012 en de Richtlijnen Voedselkeuze en het Vinkje. Zoals aangegeven is bij de ontwikkeling zo veel mogelijk aangesloten bij gebruikelijke indelingen van het bedrijfsleven en de indeling is destijds afgestemd met de betreffende sectoren. En om die reden logisch.

De grenswaarden die zijn voorgesteld in het getrapte systeem zijn de percentielwaarden (P25, P50, P75) voor natrium, verzadigd vet en mono- en disachariden. Deze hangen samen met een getrapte aanpak voor verschillende segmenten van het assortiment aan producten: de segmenten worst case, middenmoot (2 groepen) en best in class. Het voorstel van de adviescommissie is er een dynamisch systeem van te maken, waarbij de voortgang wordt

gemonitord en geëvalueerd en de criteria aangescherpt kunnen worden. Ook dit lijkt een logische wijze van werken.

Het is eigenlijk alleen maar een “indelingsmethode” om producten te onderscheiden/in te delen in “goed”, “niet goed, niet slecht” en “slecht” (best in class, middenmoot, worst case), afhankelijk van de gestelde grenswaarden. Zoals gesteld in het advies van de Commissie Criteria Productverbetering zijn deze waarden dynamisch, wat ook logisch is omdat bij voortschrijdende productverbetering de grenzen ook voortschrijdend omlaaggaan (gehalten zout, verzadigd vet en suiker).

De vraag is of deze indelingsmethode motiverend werkt (leidend tot de indeling best in class, middenmoot, worst case). Zeker ook omdat bijv. de bestaande AVP afspraken als grenswaarde naar tussen “middenmoot” en “worst case” worden gezien.

Het lange termijn concept van 10 jaar is een goed uitgangspunt. Productherformulering werkt alleen als het toegepast wordt in kleine stappen, verdeeld over meerdere jaren. Consumenten moeten langzaam wennen aan veranderingen in hun producten. We willen niet dat ze zelf alsnog meer zout, suiker e.d. gaan toevoegen bij bereiden van maaltijden.

Daarnaast moet er rekening worden gehouden met de grenzen die er bestaan aan productherformulering. Op een gegeven moment kan er niet verder in een bepaalde voedingsstof gereduceerd worden vanwege o.a. technische aspecten.

Ook dient er rekening gehouden te worden met zogenoemde “indulgence” productcategorieën, waarbij het verlagen van bijvoorbeeld suiker en of vetten minder gewenst is, maar waar winst valt te behalen in het aanpassen van portiegroottes. Dit is ook een punt van actie in het Nationaal Preventie Akkoord.

Vraag 3 van 4

Prikkels:

De overheid zal de in haar voorstel vier genoemde prikkels (waaronder naming) verder uitwerken.

- Wat vindt u daarvan?
- Welke andere prikkels zouden volgens u eveneens effectief kunnen zijn?
- En welke randvoorwaarden zijn er eventueel nodig?

Antwoord:

Als gesteld bij vraag 1: de incentives, mits goed uitgewerkt stimuleren wel degelijk herformulering, waarbij het effect van de ene langer doorwerkt dan de andere. Dit laatste geldt

bijv. voor de Nutri-Score en de convenanten m.b.t. grenswaarden: het streven zal zijn immer te verbeteren als daar wat mee “verdient” kan worden in de zin van een betere score. Een incentive als naming zal bedrijven niet optimaal stimuleren om producten te verbeteren als er geen intrinsieke en/of zichtbare (zoals bij een Nutri-Score) motivatie achter zit.

Ook hier geldt de opmerking die bij vraag 1 is gesteld: het systeem staat of valt met invulling van de randvoorwaarden met betrekking tot de afdwingbaarheid/level playing field/universele deelname/sluitende aanpak met de juiste incentives en disincentives.

Vraag 4 van 4

Doelen:

- Wat vindt u van de gestelde doelen?
- Zijn de genoemde doelen haalbaar?
- Zijn de doelen voldoende ambitieus?

Antwoord:

Beetje vreemd om een indelingsmethode te bedenken gebaseerd op 4 treden (die alle even breed zijn) die in de loop van de jaren verandert in een indeling gebaseerd op 3 treden, die ook nog eens alle drie niet even breed zijn. De doelen anders vertaald wil zeggen dat we dan spreken over nog maar drie treden, waarbij de grenswaarden liggen op P50 en P90: P25 is vervallen en P75 schuift op naar P90.

Zoals ook gesteld bij vraag 1: het systeem staat of valt met invulling van de randvoorwaarden met betrekking tot de afdwingbaarheid/level playing field/universele deelname/sluitende aanpak met de juiste incentives en disincentives om effectief te zijn.

Ook is het van belang aandacht te besteden aan een goede manier van monitoring o.b.v. een onafhankelijke database met daarin voldoende voedingswaarde-info van voldoende producten die met dezelfde eenheden worden ingevoerd.

Tenslotte is het van belang een nieuw systeem ten behoeve van productherformulering in een internationaal perspectief te plaatsen.

Niet voor verzending naar de internetconsultatie: Informatie gehaald uit de documenten die VWS ter beschikking stelde voor de internetconsultatie

1. Naar een integraal systeem voor productverbetering in Nederland

Advies van de Commissie Criteria Productverbetering

(*)

“....

Getrapte aanpak

De commissie ziet kansen voor een nieuw integraal systeem gericht op productverbetering, waarbij criteria en productgroepen op elkaar worden afgestemd, zodat per productgroep een sluitend systeem van criteria voor gehalten aan zout, verzadigd vet, suiker, energie en vezel voor zowel de hele productgroep als voor de koplopers ontstaat. Daarbij kunnen de afgesproken normen binnen het Akkoord, mits deze worden uitgebreid, als basis worden gebruikt voor de minimale eisen voor productverbetering. De criteria van het Vinkje kunnen dan als basis dienen voor de *best in class* criteria om verdergaande stappen te stimuleren. Zo ontstaat een samenhangende, getrapte aanpak voor verschillende segmenten van het assortiment:

- De *worst in class* producten binnen een productgroep hebben de hoogste gehalten aan zout, verzadigd vet, suiker en energie, of het laagste gehalte aan vezel, en voldoen nog niet aan de minimale eisen voor de betreffende productgroep. Voor een aantal productsubgroepen en nutriënten zijn hiervoor op dit moment in het kader van het Akkoord afspraken gemaakt, maar voor een behoorlijk aantal nog niet. In een integraal systeem voor productverbetering zouden op systematische wijze voor alle product(sub)groepen minimale eisen moeten komen waaraan alle producten in die groep moeten voldoen.
- De middenmoot van de range aan producten binnen een productgroep betreft de producten die voldoen aan de minimale eisen, maar niet aan de *best in class* criteria.
- De *best in class* producten binnen een productgroep hebben de laagste gehalten aan zout, verzadigd vet, suiker en energie, of hoogste gehalte aan vezel. Zij voldoen aan specifieke criteria die hiervoor opgesteld zijn. De criteria die in het kader van het Vinkje gehanteerd werden kunnen hiervoor als startpunt dienen.

De adviescommissie stelt een dynamisch systeem voor, waarbij de voortgang van de productverbetering regelmatig en onafhankelijk moet worden geëvalueerd, bijvoorbeeld door het RIVM of de technische werkgroep. Op deze manier kunnen de criteria voor de hele productgroep en die voor de *best in class* regelmatig (bijvoorbeeld elke twee jaar) heroverwogen en eventueel aangescherpt worden. Zo ontstaat een continu en stapsgewijs proces van productverbetering. Het verdient aanbeveling om hierbij ook een stip op de horizon te schetsen voor het einddoel van productverbetering.

....“

(*)

”

Incentives voor productverbetering

Productverbetering heeft tot doel door een gezonder productaanbod bij te dragen aan een gezonder voedingspatroon. De buitenlandse voorbeelden leren dat het vaststellen van een set criteria niet voldoende is. Een effectieve aanpak is alleen realiseerbaar als producenten gestimuleerd worden om de samenstelling van alle producten in het schap gezonder te maken door de gehalten stapsgewijs aan te passen. Een sluitende aanpak met de juiste incentives en disincentives is nodig om effectief te zijn.

Voor de producten die aan de minimale eisen voor productverbetering moeten voldoen om niet meer tot de *worst in class* te behoren, zullen andere incentives gelden dan voor de middenmoot of de *best in class*. Welke prikkel helpt producten om vanuit de middenmoot tot de *best in class* te gaan behoren? Welke incentives of disincentives helpen om de producten die niet aan de minimale eisen voor productverbetering te voldoen naar de middenmoot te bewegen? Hoe kunnen producten die voldoen aan de Schijf van Vijf criteria zichtbaar gemaakt of beloond worden? Het kan gaan om financiële incentives maar ook om communicatieve incentives.

Verder is het ontbreken van een *level playing field* ten opzichte van concurrerende merken die niet geherformuleerd worden (zoals buitenlandse producten, producten uit de out of home sector), een veelgehoord argument voor het uitblijven van grotere herformuleringsstappen. Universele deelname is daarom van belang. Wanneer consumenten de geherformuleerde producten niet meer kopen, kan dit de marktpositie van deelnemende bedrijven negatief beïnvloeden. Bovendien kan herformulering gepaard gaan met extra kosten. In dat geval kunnen financiële incentives ingezet worden om het speelveld weer horizontaal te trekken.

....”

2. Voorstel voor nieuwe aanpak Productverbetering

“ ...

De overheid wil de volgende doelen vaststellen:

- In de trede met producten met laagste gehalten aan zout, verzadigd vet of suiker is een grenswaarde gesteld op het gehalte waaraan 25% van de producten binnen de voedingsmiddelengroep voldoen. Het is de bedoeling dat over 10 jaar deze groep met laagste gehalten flink groter wordt. Gedacht wordt aan meer dan 50%.
- In de trede met producten met hoogste gehalten aan zout, verzadigd vet of suiker is een grenswaarde gesteld op het gehalte waar 25% van de producten binnen de voedingsmiddelengroep boven zit. Het is de bedoeling dat over 10 jaar deze groep kleiner wordt, te denken aan; kleiner dan 10%.

....”